

Sivrisinek sistematik açıdan ;

Insecta (Böcekler) sınıfının
Diptera (İki kanatlılar) takımının
Culicidae (Karasinekler) familyasına bağlıdır.

İnsan ve hayvanlardan bol miktarda kan emmeleri, oldukça yüksek bir biyolojik potansiyele sahip olmaları, hızla üremeleri, çok sayıda hastalığın etkenini taşımaları nedeni ile kan emici vektörler içerisinde 2700 türü ile sivrisinekler önemli bir yer tutmaktadır. Erişkin sivrisineklerin dişileri kan emerek beslenirler. Erkekleri ise bitkilerin yaprak ve çiçeklerinden bitki dokusu özsuyu alarak ya da sulu meyvelerden beslenirler.

Dişi sivrisineğin hortumu çok ince (0.055 mm çapında) olduğundan deriye sokulur ve emilecek kanın pıhtılaşmasını engellemek için tükürük salgı bezinden açılan deliğe bir salgı akıtılır. Bu tükürük salgısı, sinir uçlarını etkileyerek şiddetli yerel yanma duyulmasına neden olur. Sokma sonucu, sokulan yerde kaşıntı, şişlik, kızarıklık oluşur.

Sivrisinekler tarafından bulaştırılan hastalıklar arasında , insanın tarihsel gelişimi içerisinde en önemli hastalıklardan birisi olan **sıtma** önemli bir yer tutar. **Sıtmayı sivrisinekler arasında sadece *Anopheles* cinsine bağlı türler bulaştırmaktadır.**

Üreme yerleri: her çeşit göl, bataklık, doğal çukurlar, taş oyukları, ağaç kovukları, çayır ve ormanlarda birikmiş yağmur suları, yavaş akan akarsuların kıyılarında durgun su odakları, yapay su kıyıları, bırakılmış kuyular, sarnıçlar, havuzlar, sulma kanalları, çeltik tarlaları, çeşme yalıkları ve oyukları, konutlar çevresine bırakılan içinde su biriken her türlü kap, otomobil mezarlıkları, açıkta kalan lağım suları, fabrika suları, drenaj kanalları..... gibi yerlerde temiz, az tuzlu, kirli sular sivrisineklerin üreme yerleridir.

1 saniyede 40 cm hızla akan sularda larvalar tutunamadıklarından yaşam olanağı bulamazlar.

Sivrisinekler, insan ve hayvanlardan kan emerler. Güneş battıktan sonra gün doğuncaya kadar kan emerler. Sivrisinekler güneş ışığından kaçarlar. Bu nedenle, gündüzleri kuytu noktalarda saklanırlar.

Ülkemizde bugün 60 sivrisinek türünün varlığı bilinmektedir. Sivrisineklerin ülkemizde en çok görülen üç cinsi:

1. Culex
2. Anopheles
3. Aedes'dir.

Culex: Dinlenme zamanlarında, gövdeleri dinlendikleri yüzeye paralel durumda olup hortumları aşağı doğru eğiktir. Kanatları tek renktir. Temiz ya da kirli tüm durgun sulara yumurta bırakırlar. Yumurtaları kümeler halinde yüzerler. Larvaları, su yüzeyine 45 derecelik bir açı ile başaşağı olarak asılıdır. Yaşam siklusları, soğuk havalarda uzasa da, 10-14 gündür. Yaygın olarak görülen ev sivrisineklerdir.

Anopheles: Sıtma (malaria) sivrisineği olarak tanınır. Dinlenme halinde iken gövdeleri ve hortumları aynı düz çizgi üzerinde yer alır. Dinlenme yüzeyine değişik açılardan eğik dururlar. Kanatları beneklidir. Yumurtalarını bitki örtüsü ve bitki atıkları bulunan zengin sulara ve tek tek bırakırlar. Larvaları su yüzeyine paralel dururlar. Yaşam siklusları 18 günden başlar.

Aedes: Bu türler sarı humma, deng ve ansefalit hastalıklarının taşıyıcısıdır. Dinlenme sırasında, gövdeleri dinlenme yüzeyine paralel, hortumları ise eğik durur. Kanatları tek renktir. Culex türünden, göğüslerindeki gümüş renkli pullar ile ayrılırlar. Yumurtalarını sel sularına, yağmur birikintilerine veya tuzlu su içeren bataklıklara bırakırlar. Aedes'in yumurtaları, diğer cinslerden farklı olarak, kuraklığa uzun süre dayanabilir. Larvaları kısa ve tumbul olup, su yüzeyi ile 45 derecelik bir açı yaparlar. Yaşam siklusları 10 gündür.